

za rok 2023

Sprawozdanie z działalności fundacji

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. 2020 r. poz. 2167 oraz z 2022 r. poz. 2185)

- Sprawozdawca wypełnia tylko przeznaczone dla niego białe pola;
- We wszystkich polach, w których nie będą wpisane odpowiednie informacje, należy wstawić pojedynczy znak myślnika (-);
- Pola wyboru należy uzupełnić przez wstawienie pojedynczego znaku X.

Nazwa organu sprawującego nadzór: Minister Rozwoju i Technologii

I. Dane fundacji

1. Nazwa fundacji	POLSKI INSTYTUT PRAW CZŁOWIEKA I BIZNESU				
2. Adres siedziby i dane kontaktowe	1. Kraj: Polska	2. Województwo: Śląskie	3. Powiat: Częstochowa		
	4. Gmina: Częstochowa	5. Ulica: Mireckiego	6. Nr domu: 25		
	7. Nr lokalu: 36	8. Miejscowość: Częstochowa	9. Kod pocztowy: 42-208		
	10. Nr telefonu (fakultatywne):	11. Adres poczty elektronicznej: office@pihrb.org	12. Nr faksu (fakultatywne): -		
13. Adres do korespondencji (jeżeli jest inny niż adres siedziby): Nie dotyczy					
14. Adres strony internetowej (jeżeli fundacja posiada stronę www) www.pihrb.org					
3. Nr REGON:	243533047	4. Data wpisu do KRS:	15 kwietnia 2014 r.	5. Nr KRS:	0000505623
6. Dane członków zarządu fundacji / dane likwidatora (według aktualnego wpisu w KRS)	Imię i nazwisko			Funkcja	
	1. Beata Faracik 2. Bartosz Kwiatkowski			<ul style="list-style-type: none"> • Prezeska zarządu • Wiceprezes zarządu 	
7. Numer NIP fundacji	9492197087				
8. Wszystkie cele statutowe fundacji	CELE STATUTOWE FUNDACJI: (a) Prowadzenie działalności badawczej, naukowej i edukacyjnej w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i innych organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka w kontekście biznesu, w tym przygotowywanie opracowań i analiz pozwalających na formułowanie nowych rozwiązań oraz udostępnianie ich do wiadomości opinii społecznej, ośrodków opiniotwórczych oraz administracji publicznej i organizacjom międzynarodowym, w celu pobudzenia dyskusji nad rozwiązaniami wspierającymi odpowiedzialne postawy biznesu, oparte na poszanowaniu praw człowieka; (b) Prowadzenie działalności mającej na celu podniesienie wiedzy i poprawę umiejętności przedstawicieli różnych grup interesariuszy w obszarze społecznej odpowiedzialności organizacji, szczególnie praw człowieka w kontekście biznesu; (c) Działalność rzeczniczą na rzecz zapewnienia odpowiedzialności przedsiębiorstw za naruszania praw człowieka, do których doszło pod ich wpływem;				

- (d) Zapewnienie przestrzeni do dialogu pomiędzy różnymi interesariuszami i przedsiębiorcami na temat społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz przestrzegania praw człowieka w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i we wszystkich relacjach biznesowych;
- (e) Propagowanie norm, standardów i rozwiązań instytucjonalnych mających na celu zapewnienie przestrzegania praw człowieka w kontekście biznesu;
- (f) Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu dialog pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi w obszarze społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i innych organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka w kontekście biznesu, między innymi poprzez stworzenie merytorycznego i bezstronnego Forum-przestrzeni do dyskusji;
- (g) Organizowanie i realizację programów edukacyjnych, szkoleń i warsztatów z zakresu społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i innych organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka w kontekście biznesu;
- (h) Inicjowanie kontaktów i współpracy pomiędzy organizacjami i jednostkami zajmującymi się promowaniem odpowiedzialnego biznesu, społecznej odpowiedzialności organizacji i praw człowieka;
- (i) Organizowanie spotkań, seminariów, odczytów, debat, konferencji i innych form działalności oświatowej o tematyce związanej z prawami człowieka w kontekście biznesu, społeczną odpowiedzialnością przedsiębiorstw, prawami człowieka;
- (j) Uczestniczenie w konferencjach i innych wydarzeniach innych organizacji w Polsce i zagranicą;
- (k) Aktywny udział w życiu publicznym w obszarze dotyczącym roli i odpowiedzialności przedsiębiorstw, między innymi poprzez udział w konsultacjach społecznych, w pracach ciał doradczych administracji publicznej;
- (l) Współpracę z władzami samorządowymi, rządowymi, organizacjami pozarządowymi w zakresie wymienionym w celach działania Fundacji;
- (m) Opracowywanie i publikowanie materiałów edukacyjnych, publikacji;
- (n) Udostępnianie materiałów edukacyjnych osobom zainteresowanym społeczną odpowiedzialnością przedsiębiorstw;
- (o) Gromadzenie środków finansowych i zasobów materialnych na rzecz Fundacji;
- (p) Prowadzenie działalności publicystycznej i informacyjnej, w tym w drodze wydawania książek, czasopism, broszur i wydawnictw specjalnych oraz zakładania i prowadzenia platform internetowych;
- (q) Organizowanie i finansowanie akcji oraz kampanii społecznych mających na celu podniesienie wiedzy na temat praw człowieka w kontekście biznesu oraz zmiany świadomości społecznej w tym zakresie;
- (r) Działania na rzecz umacniania społeczeństwa obywatelskiego, wolności i praw obywatelskich, w tym wolności słowa, prawa do zrzeszania się, wolności badań naukowych, w zgodzie z najwyższymi standardami etycznymi;
- (s) Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.
- (t) Działalność umożliwiającą skuteczne monitorowanie warunków pracy w przedsiębiorstwach i innych organizacjach sektora prywatnego;
- (u) Działalność doradczą i inną działalność wspierającą inne podmioty w poprawie poszanowania praw człowieka w ich działalności.

II. Charakterystyka działalności fundacji w okresie sprawozdawczym *(dane odnoszą się do faktycznie wykonywanej działalności w roku sprawozdawczym)*

1. Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych

W 2023 r. fundacja prowadziła odpłatną i nieodpłatną działalność statutową. W końcu roku podjęto decyzję o rozpoczęciu w 2024 r. prowadzenia działalności gospodarczej.

W raportowanym okresie podjęliśmy szereg działań mających na celu realizację celów statutowych. Na naszą aktywność składała się działalność badawcza, której efektami są nasze publikacje, opracowania i analizy, szeroko zakrojona działalność rzecznicza, edukacyjna i szkoleniowa, jak również liczne wystąpienia na wydarzeniach naukowych i konferencjach o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Współpracowaliśmy z przedstawicielami środowiska naukowego, akademickiego, a także reprezentantami biznesu, organizacji pozarządowych i administracji publicznej. Kontynuowaliśmy współpracę w ramach koalicji na poziomie międzynarodowym (ECCJ, OECD Watch) oraz krajowym (Koalicja CSR Watch), a także działania w ramach Electronics Watch, w charakterze Electronics Watch

Monitoring Partner. Uczestniczyliśmy również w grupach roboczych i konsultacjach, także tych organizowanych przez polskie ministerstwa (Zespół ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, Grupa robocza ds. stosowania Taksonomii UE). W ramach odpłatnej działalności statutowej realizowaliśmy działania edukacyjne skierowane m.in. do banków, GPW, firmy z sektora odzieżowego.

Poniżej przedstawiono wybrane działania. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie fundacji <https://pihrb.org/>

PROJEKTY:

- **Aktywni Obywatele Projekt: „Lighthouse-keepers: Business and Human Rights Cooperation Network”** (pol. „Latarnicy – Sieć Współpracy na rzecz Praw Człowieka w Biznesie”) (30.12.2021 – 30.06.2023). Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu (PIHRB) w partnerstwie z Ukraińskim Narodowym Uniwersytetem Prawa im. Jarosława Mądrego, islandzkim Stowarzyszeniem Alda - Association for Sustainable Democracy i Rzeczniką Praw Dziecka w Islandii realizował projekt w ramach dotacji nr K1d/0665 programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny, finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG. Istotą projektu było stworzenie i rozwój sieci współpracujących ze sobą ekspertów w obszarze praw człowieka i biznesu oraz upowszechnienie wiedzy nt. praw człowieka w kontekście biznesu w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i Azji Centralnej. W 2023 r. miał miejsce finalny etap projektu - skupiono się na działaniach mentoringowych, a jednym z najważniejszych wydarzeń była dwudniowa Międzynarodowa Konferencja Business & Human Rights in Central Eastern Europe and Central Asia (1-2 czerwca 2023 r.). Uczestniczyli w niej m.in. absolwenci i absolwentki CEE&CA Business and Human Rights Summer Academy 2022. Program składał się z licznych wykładów, gry symulacyjnej oraz sesji networkingowej. Podczas konferencji odbyła się także premiera publikacji *How not to Make Business and Human Rights in CEE & CA*, będącej źródłem wiedzy dla osób, które chcą zrozumieć specyfikę biznesu i praw człowieka dla omawianego regionu. Jest ona dostępna w czterech wersjach językowych:
 - o polskiej (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/09/PHIRB-WPS-1-2023-How-not-to-PL.pdf>)
 - o angielskiej (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/06/PIHRB-WPS-1-2023-How-not-to-do-business-and-human-rights-in-CEE-CA.pdf>)
 - o ukraińskiej (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/07/PHIRB-WPS-1-2023-How-not-to-UKR-ost.pdf>)
 - o rosyjskiej (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/07/PHIRB-WPS-1-2023-How-not-to-RUS-E7-po-korekcje.pdf>)

Program prezentacji, materiały stworzone przez prelegentów i nagranie z pierwszego dnia wydarzenia dostępne są na stronie konferencji: <https://pihrb.org/ceeca-conference/>

Broszurę będącą podsumowaniem projektu, w której zebrano kluczowe publikacje i materiały edukacyjne stworzone jego w toku, można znaleźć pod tym adresem: https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/07/Lighthouse-keepers_Project_Results_PubsLearning_BOOKLET_last_ver-3.pdf

- **Projekt sub-grantowy European Coalition for Corporate Justice (ECCJ) “Human Rights and Environmental Due Diligence legislation in Europe”** obejmujący działania rzecznicze i kampanie społeczne na rzecz przyjęcia dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD). Oprócz bieżących działań rzeczniczych skierowanych do administracji, przedstawicieli biznesu, posłów, senatorów i europarlamentarzystów podnosiliśmy kwestie CSDDD podczas szeregu organizowanych przez nas wydarzeń, takich jak:
 - o konferencja prasowa zorganizowana w dniu 24 października 2023 r. pt. „Biznes i prawa człowieka. Ochrona i szacunek w białych rękawiczkach”, podczas której członkowie Zarządu Instytutu zaprezentowali kontekst prawny i społeczny praw człowieka w biznesie, naszą ocenę globalnego stanu ich przestrzegania i skierowali postulaty PIHRB do polskiego rządu i przedstawicieli biznesu. Tekst informacji prasowej „Biznes i prawa człowieka. Ochrona i szacunek w białych rękawiczkach” jest dostępny na: <https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/10/Informacja-prasowa-24-X-2023.pdf>.
 - o polska premiera filmu dokumentalnego „Discount workers” oraz rozmowa z reżyserem, Christopherem Patzem, będąca wydarzeniem towarzyszącymi festiwalowi Human Rights Watch Docs. Był to zarówno nasz wkład w obchody Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka oraz 75 rocznicy przyjęcia przez ONZ Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, ale także apel do polskiego rządu o wsparcie odpowiednio

stanowczych zapisów podczas negocjowania tekstu dyrektywy CSDDD. Pokazowi filmu towarzyszyła kampania zachęcająca do podpisania petycji w tej kwestii;

jak również w innych materiałach i informacjach prasowych, np.: Informacja prasowa "Czy 1 czerwca 2023 zapisze się w historii praw człowieka i biznesu?" związana z głosowaniem Parlamentu Europejskiego nad Dyrektywą w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/05/Informacja-prasowa-31_05_23_Glosowanie-w-PE-i-Miedzynarodowa-Konferencja-BHR-w-Polsce.pdf)

Kluczowe informacje na temat projektu można znaleźć na stronie: https://pihrb.org/hredd_legislation_in-europe_project/

- Projekt realizowany w ramach umowy grantowej Monitoring Partnership Agreement CN 58 na 2023 r. ze Stichting Electronics Watch Foundation z siedzibą w Królestwie Niderlandów na kwotę 7000,05 Euro. Całość środków została wykorzystana na realizację celów grantu tj. prowadzenie działań monitorujących warunki zatrudnienia w oparciu o model Electronics Watch, oraz ulepszanie ww. metodologii i podejmowanie innych działań mających na celu poprawę warunków pracy w fabrykach elektroniki w Polsce. Cele projektu zostały zrealizowane w uzgodnionym zakresie. Projekt został rozliczony. Electronics Watch zatwierdził sprawozdanie końcowe.

PROJEKTY PRO BONO:

- **Rozwój sieci eksperckiej i koordynacja CEE&CA BHR ASSOCIATION**

Po zakończeniu realizacji projektu Aktywni Obywatele – Program Regionalny kontynuowaliśmy działania wspierające ekspertów i ekspertki należące do sieci CEE&CA BHR Association, które na spotkaniu w listopadzie 2023 podjęło decyzję o połączeniu z nieformalną siecią CEECA Network. Pokładamy duże nadzieje w tym, że konsekwentnie budowana przez ponad 2 lata realizacji projektu "Latarnicy – Sieć Współpracy na rzecz Praw Człowieka w Biznesie" międzynarodowa sieć ekspertów w dziedzinie Biznesu i Praw Człowieka, w dalszym stopniu będzie się rozwijać i wspierać działania na rzecz wdrażania BHR w regionie, szczególnie, że dzięki programowi powstało NGO zajmujące się BHR w Bułgarii a uczestnicy szkoły letniej prowadzili też zajęcia w tym zakresie dla społeczności lokalnych w Kirgistanie, a także dla firm w Kazachstanie, Kirgistanie i innych krajach. Uczestniczyli także w sesji dla CEE & CA podczas Forum ONZ w Genewie a także podczas szeregu innych wydarzeń co pozwoliło na promowanie ich i ich wiedzy na świecie.

- W ramach działań wspierających rozwój i pogłębienie ekspertyzy osób stowarzyszonych w CEE&CA BHR Association oraz innych osób zainteresowanych tematyką prawną zorganizowaliśmy 2 spotkania sieciujące a także webinar w języku angielskim nt. *Kontekstu regulacyjnego UE w obszarze zielonego ładu i umiejscowienia w nim regulacji zapewniających poszanowanie praw człowieka przez biznes*, ze względu na to że zrozumienie tych zagadnień jest istotne we wspólnym planowaniu i przeprowadzeniu działań rzeczniczych w kolejnym roku. Eksperci prowadzący: Bartosz Kwiatkowski (PIHRB, Frank Bold Foundation) oraz Nele Meyer, Dyrektorka ECCJ. Webinar odbył się w dniu 19 grudnia 2023 r.)
- Beata Faracik, prezeska PIHRB jest także mentorką dwóch z uczestniczek Summer Academy, z których jedna założyła organizację pozarządową ds. praw człowieka w biznesie.

- **Działania w ramach koalicji OECD Watch**

- Jako organizacja partnerska OECD Watch współorganizowaliśmy warsztaty online „*Jak wykorzystać Wytyczne OECD by osiągnąć zmianę. Warsztat dla NGOs z EŚW*”. Wydarzenie było skierowane przede wszystkim do organizacji pozarządowych z Europy Środkowowschodniej i Azji Centralnej a jego celem było zapoznanie uczestników z najnowszą wersją Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych.
- Współtworzyliśmy także materiały edukacyjne aktualnie dostępne na kanale OECD Watch w serwisie YouTube. W jednym z nagrań pt. "Explaining the OECD Due Diligence Guidance" (https://www.youtube.com/watch?v=ZyPRs1xe9_s) Beata Faracik tłumaczy w nim Wytyczne OECD dot. należytej staranności. Film jest dostępny w wersji anglojęzycznej. Z czasem przewidziane jest dodanie napisów w innych językach, aby rozszerzyć grono potencjalnych odbiorców.

- **Koordynacja nieformalnej Koalicji CSR Watch Polska**

W raportowanym okresie PIHRB kontynuował koordynację Koalicji oraz zapewniał przepływ informacji pomiędzy OECD Watch oraz ECCJ a polskimi organizacjami zrzeszonymi w Koalicji. Podjęto także działania wspólne w kwestii wspólnych wystąpień, ale i w ramach działań rzeczniczych związanych z projektem dyrektywy CS3D.

Inne przykładowe działania edukacyjne realizowane pro-bono obejmowały, m.in.:

- #Audittalks przy kawie – objęte przez nas patronatem webinarium poświęcone kluczowym wyzwaniom ESG w obszarze praw człowieka.
- Udział Beaty Faracik w panelu *“Prawa człowieka: szczytne ideały czy pragmatyzm biznesowy?”* organizowanym w ramach Human Rights Week przez studenckie Koło Naukowe Spraw Zagranicznych przy SGH w Warszawie. (03-05.04.2023)
- Przeprowadzenie warsztatów przez dr Joannę Szymonek, współzałożycielkę i ekspertkę PIHRB, na temat wyzwań organizacyjnych i zarządczych w biznesie związanych z realizacją praw dziecka oraz sposobów radzenia sobie z nimi podczas oficjalnego wydarzenia inicjującego Kartę Praw Dziecka w Biznesie organizowanego przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu.
- Mobilna wystawa *„Sztuka praw człowieka”*, która w przystępny sposób, za pomocą właśnie sztuki, tłumaczy kwestie praw człowieka w kontekście rynku pracy, już po raz drugi gościła na kongresie *Open Eyes Economy Summit* (Kraków, listopad 2023), który także objęliśmy patronatem merytorycznym.

Uczestnictwo w konferencjach, konsultacjach i innych wydarzeniach merytorycznych:

Jak co roku, nieodłączną częścią działalności PIHRB był udział naszych ekspertów w licznych wydarzeniach o zasięgu krajowym, jak i światowym, pozwalający na przedstawienie szerszemu gronu odbiorców efektów naszej pracy, oraz wymianę poglądów i współtworzenie publicznego dyskursu wokół praw człowieka i społecznej odpowiedzialności biznesu:

- OECD Watch’s 2023 Global Gathering (30.01.2023-01.02.2023)
 - Udział Beaty Faracik, członkini OECD Watch Coordination Committee w odbywającym się w Brazylii zjeździe przedstawicieli organizacji członkowskich sieci OECD Watch.
 - Współtworzenie i udział w panelu dyskusyjnego nt. relacji pomiędzy organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, a Krajowymi Punktami Kontaktowymi OECD
 - Udział Beaty Faracik w spotkaniu Komitetu Koordynacyjnego OECD Watch (02.02.2023)
- Aktywny udział w wydarzeniach zorganizowanych przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej i polski Krajowy Punkt Kontaktowy OECD:
 - Spotkanie na temat aktualizacji Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, będące elementem otwartych konsultacji w tej sprawie (31.01.2023)
 - Konferencja *“Odpowiedzialny biznes - Angażowanie interesariuszy zgodnie z nowym tekstem wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych”* - udział Beaty Faracik w panelu *“Zaangażowanie i rola interesariuszy w procesie aktualizacji Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych”* (27.06.2023)
 - Spotkanie Zespołu Przeglądowego OECD z przedstawicielami organizacji społecznych (28.06.2023) – udział Beaty Faracik oraz Bartosza Kwiatkowskiego.
 - Spotkanie Zespołu Przeglądowego OECD z Członkami Zespołu do spraw Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw udział Beaty Faracik (29.06.2023)
- I edycja Kongresu *“Biznes Odpowiedzialny Społecznie”* Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych - udział ekspertki PIHRB dr hab. Joanny Unterschütz (07.02.2023)
- *„Business and human rights in times of aggression on Ukraine”* zorganizowanym przez Wydział Administracji i Europeistyki na New University w Lublanie - udział Beaty Faracik w panelu dyskusyjnym (07.03.2023)
- Udział przedstawicielki PIHRB, Małgorzaty Szlendak, w Annual General Meeting ECCJ w Brukseli – spotkaniu przedstawicieli organizacji pozarządowych zrzeszonych w ECCJ mającym na celu omówienie sytuacji w poszczególnych krajach i ustalenie strategicznych kierunków działania (22-24.05.2023)
- *“Ljubljana conference on Business and Human Rights in Central and Eastern Europe: Good practices and Challenges”* - udział Beaty Faracik w panelu dyskusyjnym (05.06.2023)
- Udział i prezentacja Beaty Faracik w sesji pt. *„Corporate responsibility and corporate liability”* podczas seminarium Rady Europy nt. handlu ludźmi do celów pracy przymusowej (Warszawa, 13.06.2023)
- Forum Zrównoważonego Rozwoju - *“Jakie trendy zdominują ESG w najbliższej przyszłości?”* - udział Beaty Faracik w panelu dyskusyjnym pt. *“Zrównoważony łańcuch dostaw a zrównoważony łańcuch wartości. Co oznacza należyta staranność w biznesie?”* (Warszawa, 15.06.2023)
- ESG - Raportowanie w praktyce – IV edycja. Przygotowanie firmy do raportowania zrównoważonego rozwoju - udział Beaty Faracik w panelu Obszar społeczny i ład korporacyjny (25.07.2023)

- II edycja konferencji ADN “Czas na ESG! Zrównoważony rozwój – prawo, case studies i najlepsze praktyki” - prezentacja Beaty Faracik “Prawa człowieka w biznesie czyli jak sprostać wymaganiom CSDDD, CSRD, taksonomii i minimalnych gwarancji” (Warszawa, 27.09.2023)
- 4th Warsaw B Corp Summit! (by Better) - udział Beaty Faracik w panelu podczas sesji poświęconej pracownikom i ich sytuacji (Warszawa, 16.11.2023)
- Podczas *Święta Wolności i Praw Obywatelskich* w Gdańsku (02-04.06.2023) współtworzyliśmy Strefę Społeczną - przestrzeń ze stoiskami ponad 200 organizacji pozarządowych z całej Polski. Mieliśmy okazję zapoznać szerokie grono odbiorców z działalnością Instytutu, przede wszystkim z projektem „Sztuka praw człowieka”, który cieszył się dużym zainteresowaniem osób w różnym wieku, jak również nawiązać kontakty z innymi przedstawicielami NGO-sów. Po zakończeniu wydarzenia nastąpiła ewaluacja stoiska, mająca na celu jego ulepszenie w przypadku kolejnych tego typu działań promujących PIHRB. W czasie wydarzenia reprezentowały PIHRB – Aleksandra Wardak-Niedźwiedzka, koordynatorka projektów, oraz praktykantka.
- W listopadzie wzięliśmy udział w XII Forum ONZ dot. biznesu i praw człowieka (Genewa, 27-29.11.2023), w czasie którego już po raz piąty współorganizowaliśmy wraz z Grupą Roboczą ONZ ds. biznesu i praw człowieka i Y. Mudry National Law University z Charkowa sesję “Strengthening Business and Human Rights in Central and Eastern Europe (CEE) and Central Asia: How to Chart the Path Ahead”, co traktujemy jako wyraz uznania dla roli jaką odgrywa PIHRB w regionie. W sesji udział wzięła w charakterze prelegentki także prezeska PIHRB, Beata Faracik.

Działania rzecznicze oraz podnoszące świadomość społeczną w zakresie przestrzegania praw człowieka, udział w grupach roboczych i konsultacjach:

Działania rzecznicze PIHRB w 2023 r. skupiały się głównie wokół aktów prawnych procedowanych na poziomie UE, takich jak: dyrektywa dot. należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD), projekt Europejskich Jednolitych Standardów Raportowania czy rozporządzenie PE i Rady w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku unijnym (tzw. Forced labour regulation). Informowaliśmy o tym, na jakim etapie procesu legislacyjnego znajdują się ww. akty (<https://pihrb.org/csddd-political-deal/>), podkreślając ich znaczenie, ale również zwracając uwagę na niekompletność, proponując kierunek kolejnych zmian i apelując o bardziej stanowcze działania.

W listopadzie 2023 r. ekspertka PIHRB dr Joanna Szymonek uczestniczyła w kilkudniowej sesji networkingowej organizacji i osób zajmujących się rzecznictwem - *EU Due Diligence Legislation Programme*, co stanowiło cenną możliwość wymiany myśli i poszerzenia sieci kontaktów z ekspertami zajmującymi się tematyką należytej staranności.

Ponadto, poprzez naszych ekspertów, zabieraliśmy głos w istotnych bieżących kwestiach, angażując się w prace grup roboczych, również tych przy ministerstwach:

- Kontynuacja członkostwa w Zespole ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, będącego organem pomocniczym Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej
- Aktywne uczestnictwo w pracach Grupy Roboczej ds. należytej staranności, której pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 10 października 2023 r. W pracach tych reprezentuje PIHRB prezeska zarządu, Beata Faracik.
- Przystąpienie do grona członków działającej przy Ministerstwie Finansów, we współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii, Grupy roboczej ds. stosowania Taksonomii UE, w której reprezentuje nas dr Joanna Szymonek, współzałożycielka PIHRB.
- Udział związanych z PIHRB ekspertów, adw. Stanisława Drozda i Beaty Faracik, w pracach nieformalnej Europejskiej Grupy Roboczej ds. Klauzul Modelowych mających na celu m.in. wsparcie odpowiedzialnych praktyk związanych z zakupami w łańcuchach dostaw;

Ale także uczestnicząc w pracach międzynarodowej sieci organizacji pozarządowych ECCJ, w której PIHRB był reprezentowany przez Beatę Faracik i Małgorzatę Szlendak.

Stanowiska/oświadczenia/petycje:

- PIHRB został sygnatariuszem listu otwartego do decydentów UE nt. praw kobiet w ujęciu odpowiedzialności korporacyjnej i należytej staranności w łańcuchach dostaw (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/03/Ensuring-a-Gender-Responsive-CSDDD-March-2023-1.pdf>)

- Dołączenie do grona sygnatariuszy apelu w sprawie stworzenia unijnego standardu odpowiedzialnego biznesu - wezwanie ustawodawców do osiągnięcia porozumienia celem przyjęcia ostatecznej wersji dyrektywy CSDDD (<http://tinyurl.com/2m967x2b>)
- Stanowisko OECD Watch w sprawie aktualizacji Wytycznych OECD dla Przedsiębiorstw Wielonarodowych (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/06/ENG-OECD-Watch-Statement-8-June-2023-002.pdf>)
- PIHRB został organizacją wspierającą Kartę Praw Człowieka w Biznesie – inicjatywy, której celem jest zmobilizowanie przedstawicieli biznesu do poszanowania praw dziecka w kontekście działalności przedsiębiorstwa i podejmowania wymiernych działań służących ochronie praw dziecka w ramach całego łańcucha dostaw
- Podpisanie się pod apelem skierowanym do firm sektora bananowego zaopatrujących się w Ekwadorze, poruszającym kwestię grózb śmierci kierowanych w stronę obrońców praw człowieka walczących o prawa pracownicze osób w tym sektorze (<http://tinyurl.com/48mpnk8f>)

Publikacje i raporty:

Publikacje PIHRB w 2023 r. koncentrowały się wokół spraw regionu Europy Środkowo-Wschodniej i Azji Centralnej.

- Faracik, B. i Uwarova. O. (red.) „Jak (nie) prowadzić biznesu i przestrzegać praw człowieka w Europie Środkowo-Wschodniej i Azji Centralnej. Studia przypadków”, PIHRB Working Paper Series 1/2023, czerwiec 2023 r. Publikacja składa się z 15 studiów przypadków z 8 krajów, prezentuje zarówno te istniejące, jak i potencjalne ryzyka dla praw człowieka i środowiska m.in. w sektorze wydobywczym, odzieżowym czy rolniczym. Jest dostępna w czterech wersjach językowych:
 - o polskiej (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/09/PIHRB-WPS-1-2023-How-not-to-PL.pdf>)
 - o angielskiej (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/06/PIHRB-WPS-1-2023-How-not-to-do-business-and-human-rights-in-CEE-CA.pdf>)
 - o ukraińskiej (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/07/PIHRB-WPS-1-2023-How-not-to-UKR-ost.pdf>)
 - o rosyjskiej (<https://pihrb.org/wp-content/uploads/2023/07/PIHRB-WPS-1-2023-How-not-to-RUS-E7-pokorekcje.pdf>)
- Faracik, B., Wardak A., „Edukujemy i wzmacniamy nowe pokolenie ekspertów”, [w:] Global Compact Network Poland Yearbook 2023, październik 2023 r. , str. 243. (<https://ungc.org.pl/wp-content/uploads/2023/10/UN-GCNP-Yearbook-2023.pdf>)

Bardzo istotne dla nas było opublikowanie przez UNDP analizy obejmującej sytuację w zakresie wdrażania Wytycznych ONZ dot. biznesu i praw człowieka w 18 krajach Europy Wschodniej i Azji Centralnej. Badanie było współtworzone przez naszą ekspertkę, zaangażowaliśmy się również w koordynację pracy nad tą analizą:

- Beata Faracik, Jernej Letnar Cernic and Olena Uvarova, The Status of the Implementation of the UNGPs on Business and Human Rights in Europe and Central Asia., UNDP (United Nations Development Programme). Istanbul: United Nations Development Programme, 2023 (<https://www.undp.org/eurasia/publications/implementation-un-guiding-principles-business-and-human-rights-ecis>)

Ponadto nasi eksperci opracowali w ciągu roku szereg tekstów publikowanych w raportach/publikacjach innych organizacji, np. artykuł Beaty Faracik pt. „UE: należyta staranność czy „należyta staranność” został opublikowany w raporcie w u „Biznes i prawa człowieka. Razem dla zrównoważonego rozwoju” (<https://ungc.org.pl/wp-content/uploads/2024/01/Biznes-i-prawa-czlowieka-%E2%80%93-razem-dla-zrownowazonego-rozwoju.pdf>), który jest stałą publikacją Business & Human Rights Programme United Nations Global Compact Network Poland.

Obecność w mediach:

- 5.10.2023 – Magdalena Krukowska, Biznes odpowiedzialny od kołyski po grób. Nowe przepisy unijne sporym wyzwaniem dla firm — nie tylko polskich, Forbes (<https://www.forbes.pl/biznes/nowe-przepisy-unijne-w-sprawie-lancucha-wartosci-ue-opracowuje-cyfrowy-paszport/hxgcwqk>)
- 24.10.2023 – Fundacja Frank Bold, Nie stracić z oczu człowieka – apel ws. negocjacji dyrektywy CSDD (frankboldadvisory.pl) (<https://www.frankboldadvisory.pl/article/nie-stracic-z-oczu-czlowieka-apel-ws-negocjacji-dyrektywy-csdd>)
- 25.10.2023 - Czy biznes w Polsce szanuje prawa człowieka? Najnowsze dane przedstawił Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu, NNO (<https://nno.pl/czy-biznes-w-polsce-szanuje-prawa-czlowieka-najnowsze-dane-przedstawil-polski-instytut-praw-czlowieka-i-biznesu/>)

- 26.10.2023 – Grażyna Latos, Oto dlaczego Polska oblewa egzamin w zakresie ochrony praw człowieka w biznesie. Czy nowy rząd coś zmieni? [Wywiad z Joanną Szymonek], Dziennik Gazeta Prawna (<https://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/9332599,oto-dlaczego-polska-oblewa-egzamin-w-zakresie-ochrony-praw-czlowieka-w.html>)
- 26.10.2023 – Jolanta Szymczyk-Przewoźna, Będzie nowy bat na nieuczciwych pracodawców. Albo bacik., Dziennik Gazeta Prawna (<https://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/9330939,bedzie-nowy-bat-na-nieuczciwych-pracodawcow-albo-bacik.html>)
- 28.10.2023 – Bizon 28.10.2023- MUZO.FM Biznes Odpowiedzialny i Nowoczesny – audycja Pawła Oksanowicza – wywiad z Bartoszem Kwiatkowskim, wiceprezesem PIHRB (<https://www.muzo.fm/podcast/2023-10-28/bizon-28-10-2023/>)
- 18. 11.2023 - Bizon 18.11.2023 - MUZO.FM Biznes Odpowiedzialny i Nowoczesny - audycja Pawła Oksanowicza - wywiad z Beatą Faracik, prezeską PIHRB (<https://www.muzo.fm/podcast/2023-11-18/bizon-18-11-2023/>)
- 23.11.2023 – Wywiad. Faracik: Firmy nie raportują jeszcze w pełni o prawach człowieka, Forsal.pl (<https://forsal.pl/biznes/aktualnosci/wideo/8594591,faracik-firmy-nie-raportuja-jeszcze-w-peelni-o-prawach-czlowieka.html>)

Pełne podsumowanie 2023 r. można znaleźć na stronie PIHRB: <https://pihrb.org/podsumowanie-roku-2023/>.

2. Opis głównych zdarzeń prawnych w działalności fundacji o skutkach finansowych

W raportowanym okresie zawarto lub kontynuowano realizację grantów i umów dot. działalności odpłatnej statutowej:

1. [Kontynuacja] Umowa grantowa nr K1d/0665 dot. realizacji projektu „Latarnicy – Sieć Współpracy na rzecz Praw Człowieka w Biznesie”. Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Grantobiorca jest zobowiązany wykorzystać grant w wysokości 115039,20 Euro w całości na realizację Projektu, zgodnie z warunkami opisanymi w Umowie i wydłużeniu za zgodą operatora realizacji projektu był realizowany w okresie od 30 grudnia 2021 r. do 31 lipca 2023 r. Umowa grantowa została podpisana w 2022 r. Informacje na temat projektu są dostępne na stronie: <https://pihrb.org/lighthouse-keepers>. Środki otrzymane w roku 2023: 293 372,73 zł.
2. [Nowa umowa] Umowa grantowa nr 009 z 2023 r. z European Coalition for Corporate Justice na realizację w ramach sub-grantu działań w ramach projektu “Human Rights and Environmental Due Diligence legislation in Europe – Poland (2023)” realizowanego w okresie 1.1.2023-31.12.2023. Kwota grantu: 31904,10 Euro Cele projektu zostały zrealizowane w uzgodnionym zakresie. Sprawozdanie końcowe zostało przekazane grantodawcy. Informacje o działaniach podejmowanych w ramach tego projektu były regularnie zamieszczane na mediach społecznościowych PIHRB oraz w Aktualnościach na stronie internetowej PIHRB: www.pihrb.org.
3. Umowa grantowa Monitoring Partnership Agreement CN 58 wraz z aneksem dot. planu pracy w 2023 r. z Stichting Electronics Watch Foundation z siedzibą w Królestwie Niderlandów na kwotę 7000,05 Euro. Całość środków została wykorzystana na realizację celów grantu tj. prowadzenie działań monitorujących warunki zatrudnienia w oparciu o model Electronics Watch, oraz ulepszanie ww. metodologii i podejmowanie innych działań mających na celu poprawę warunków pracy w fabrykach elektroniki w Polsce. Cele projektu zostały zrealizowane w uzgodnionym zakresie. Projekt został rozliczony. Electronics Watch zatwierdził sprawozdanie końcowe.

W raportowanym okresie realizowano także działania w ramach działalności odpłatnej statutowej na rzecz przedsiębiorstw polegające na prowadzeniu warsztatów wspierających wypracowanie i wdrożenie procesów należytej staranności w obszarze praw człowieka oraz webinarów i podcastów skierowanych do osób świadczących pracę dla przedsiębiorstw.

3. Informacja o tym, czy fundacja prowadziła działalność gospodarczą w okresie sprawozdawczym (zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić rubrykę 5 oraz część III rubrykę 3)

NIE

X

TAK

4. Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS w okresie sprawozdawczym (należy podać kody PKD działalności gospodarczej wpisanej do rejestru przedsiębiorców KRS wraz z ich opisem słownym oraz kody i opis słowny faktycznie prowadzonej działalności gospodarczej)

Decyzją zarządu zawartą w uchwale z 18 grudnia 2023 i zatwierdzoną przez Radę Fundacji w dniu 2023 r. zdecydowano o rozpoczęciu w 2024 r. prowadzenia działalności gospodarczej i w tym celu złożono odpowiednie wnioski do KRS.

5. Czy zarząd lub rada fundacji w okresie sprawozdawczym podejmował uchwały (jeśli tak, to należy dołączyć odpisy wszystkich uchwał podjętych w okresie objętym sprawozdaniem)

1. Uchwała Zarządu z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia i przyjęcia sprawozdania finansowego za 2022 r. w celu przedłożenia go Radzie Fundacji
2. Uchwała Rady Fundacji Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2022 r.
3. Uchwała Zarządu z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie przyjęcia wypracowanego w procesie strategicznym zaktualizowanego brzmienia misji i wizji oraz wynikających z nich strategii i planu działania PIHRB na lata 2023-2024.
4. Uchwała Zarządu z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania rocznego (merytorycznego) z działalności fundacji za 2022 r.
5. Uchwała Zarządu z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie rozpoczęcia prowadzenia przez fundację działalności gospodarczej
6. Uchwała Rady Fundacji Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie składu Rady Fundacji
7. Uchwała Rady Fundacji Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie zmian w Statucie Fundacji w związku z rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej przez Fundację
8. Uchwała Rady Fundacji Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego (merytorycznego) z działalności fundacji za rok 2022

III. Informacja o wysokości uzyskanych przychodów

1. Łączna kwota uzyskanych przychodów (suma punktów a-c)	Kwota (w podziale na formy płatności)		Inne formy przychodu
	Przelew (dotyczy wszystkich rodzajów płatności bezgotówkowych)	Gotówka	Wartość innych form przychodu
	559 658,81		900
a. Przychody z działalności statutowej	559 360,69		900
b. Przychody z działalności gospodarczej	0		
c. Pozostałe przychody	298,12		
2. Informacja o źródłach przychodów			
a. Przychody z działalności odpłatnej w ramach celów statutowych	72 283,11		
b. Ze źródeł publicznych ogółem, w tym:			
- ze środków budżetu państwa			
- ze środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego			
c. Ze spadków, zapisów			
d. Z darowizn	6 589,63		900
e. Z innych źródeł (wskazać jakich)	480 487,95 zł. w tym z: EFTA-Aktywni Obywatele Regionalny k1d-0665: 293 372,73 zł ECCJ Subgrant: 143 820,86 zł Electronics Watch: 43 294,36 zł		

3. Jeżeli prowadzono działalność gospodarczą

a. Dochód z prowadzonej działalności gospodarczej (tj. przychody z działalności gospodarczej minus koszty działalności gospodarczej)	Nie dotyczy
b. Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł	Nie dotyczy

IV. Informacja o poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym

Koszty fundacji ogółem	Kwota (w podziale na formy płatności)		Inne formy kosztów
	Przelew (dotyczy wszystkich rodzajów płatności bezgotówkowych)	Gotówka	Wartość poniesionych kosztów
	547 235,52	292,23	900,00
1. Koszty realizacji celów statutowych	540 291,59	292,23	
2. Koszty administracyjne (czynsze, opłaty pocztowe, telefoniczne itp.)	3 506,12		900,00
3. Koszty działalności gospodarczej			
4. Pozostałe koszty	3 437,81		

V. Informacja o zatrudnieniu i wynagrodzeniu

1. Liczba osób zatrudnionych w fundacji na podstawie stosunku pracy (wg zajmowanego stanowiska)	0
2. Liczba osób zatrudnionych wyłącznie w ramach działalności gospodarczej	0
3. Łączna kwota wynagrodzeń (brutto) wypłaconych przez fundację w okresie sprawozdawczym (wraz z pochodnymi od wynagrodzeń)	186 513,95 zł.
a. Z tytułu umów o pracę (z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej)	0 zł.
b. Z tytułu umów cywilnoprawnych	186 513,95 zł.
c. Wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą (z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia)	0 zł.

VI. Informacja o udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych w okresie sprawozdawczym

1. Fundacja udzielała pożyczek pieniężnych (zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia pola TAK należy wypełnić rubryki 2-4)	NIE	X	TAK	
2. Wysokość udzielonych pożyczek pieniężnych	nie dotyczy			
3. Wskazanie pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek pieniężnych	nie dotyczy			
4. Statutowa podstawa udzielenia pożyczek pieniężnych (należy zacytować odpowiedni przepis statutu)	nie dotyczy			
VII. Środki fundacji				
1. Kwoty zgromadzone na rachunkach płatniczych, ze wskazaniem banku w przypadku rachunku bankowego (należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)				
Mbank 36177,97zł BNP Paribas 8,11 zł				
2. Kwoty zgromadzone na rachunkach płatniczych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (SKOK) w przypadku rachunku członka SKOK (należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)				
Brak				
3. Wysokość kwot zgromadzonych w gotówce (należy podać dane na koniec roku sprawozdawczego)		207,13		
4. Wartość nabytych obligacji oraz wielkość objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek	5. Dane o nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie	6. Nabyte pozostałe środki trwałe		
brak	brak	9702,24		
7. Dane o wartościach aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy	Aktywa		Zobowiązania	
	49 628,85		0	
VIII. Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone - dotacje i zamówienia publiczne) oraz informacja o wyniku finansowym tej działalności¹				
Nie dotyczy				
IX. Informacja o rozliczeniach fundacji w okresie sprawozdawczym				
1. Z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych				

¹ Dane powinny być spójne z danymi finansowymi podawanymi w części III pkt 2 lit. b.

0 zł.

2. Informacja w sprawie składanych deklaracji podatkowych

Cit-8, Cit8-0, Cit-D, Pit-4R, IFT1R, IFT2R, Pit-11

X. Informacja, czy fundacja jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2022 r. poz. 593, z późn.zm.) – zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić część XI.

NIE

TAK

X

XI. Informacja o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty operacji

Takie płatności nie były realizowane.

XII. Informacja o przeprowadzanych kontrolach w fundacji

1. Informacja, czy w fundacji była przeprowadzona kontrola (zaznaczyć odpowiednie pole, w przypadku zaznaczenia odpowiedzi TAK należy wypełnić rubrykę 2)

NIE

X

TAK

2. Wyniki przeprowadzonej kontroli w fundacji (pozytywne i negatywne wraz ze wskazaniem podmiotu przeprowadzającego kontrolę)

W 2023 r. miała miejsce jedynie wizyta monitorująca ze strony grantodawcy w projekcie finansowanym z funduszy EOG w ramach programu Aktywni Obywatele – Program Regionalny.

.....
podpisy członków zarządu fundacji*

.....
podpisy członków zarządu fundacji*

Warszawa, 28 lutego 2024 r.
miejsowość, data

*podpisy członków zarządu fundacji zgodnie z zasadami reprezentacji określonymi w statucie fundacji